

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo narodu
vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30'—
za pol leta „ 15'—
za inozemstvo
za celo leto Din 50'—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsakdo vživa,
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri pošt. čekovnem za-
vodu št. 14.194.

Kaj je to: kmečka politika?

Dr. Šibenik je pravnik. Spada torej nekako med »gospodo«. On bi vsled svoje pravniške izobrazbe lahko danes ali pa jutri odprl v Zagrebu ali pa kje drugje svojo odvetniško pisarno in živel lepo, gosposko življenje.

Dr. Šibenik pa ni samo doktor prava. On je tudi kmet. On ima svoje posestvo, ki ga pomaga tudi sam obdelovati. Njega ni nič sram, če hodi v težkih škornjih za plugom.

Ta za naše slovenske razmere čudni doktor — ki orje! — je napisal pred enim tednom članem o novoustanovljeni Narodni kmečki stranki, ki naj bi združila slovenske, hrvaške in srbske kmete na skupen nastop proti pokvarjeni gospodi, torej proti vsem izmozgačem zatiranega in večno zapostavljane kmečkega stanu. Ta človek zasluži, da ga tudi slovenski kmetje pazljivo preberejo. Glasi se pa tako: »Kmet je najbolj konservativen (stalen) element v državi. On živi od zemlje, o zemlja se ne menjava. Zato hoče kmet imeti stalnost. Pravna podlaga kmečke eksistence pa je princip privatne lastnine. Zato brani kmet svojo last, ker kmet brez zemlje ne pomeni nič. Kmečka zemlja pa je ob enem ozemlje države. Zato brani kmet tudi državo.

Kmet potrebuje mnogo pouka. Zato kmet ne more biti brez dobre šole. Kmet potrebuje tudi dobra sodišča in pošteno državno upravo, da se more mirno razvijati. Kmet potrebuje tudi vojake, da je njegova last zavarovana.

Potrebuje tudi obrt in trgovino, da more prodati svoje pridelke.

Kmet živi od zemlje. Zato kmet drugim stanovom ne konkurira. V interesu kmeta ni, da bi izkoriščal druge stanovne, ker ne more živeti brez njih, kakor tudi oni brez njega ne. Ne da se pa tudi izkoriščati!

Mirno lahko trdimo, da izhajajo vsi drugi stanovi iz kmečkega.

Državo, ki je urejena tako, da odgovarja potrebam kmetov, bo kmet tudi branil pred vsako naglo izpremembo, ker kmet noče zamenjati svoje zasigurate eksistence za negotovost.

Kmet je torej najbolj stalen element v državi in država je močna le tedaj, če so kmetje zadovoljni.

Kmečka politika.

Kaj je torej to: kmečka politika? To je politika gospodarske in socialne stalnosti, to je politika zdrave

konkurence vseh stanov, ker so vsi stanovi odvisni drug od drugega.

Ta politika je negacija (zanikanje) boljševizma in je tako delovala pri nas in v drugih državah (tudi v Rusiji se je boljševizem ustavil na kmetih, op. ur.). Zato se čudim gospodom radikalom in klerikalcem, ki se ne morejo dvigniti pri kritiki gotovih dejstev nad svoje strankarsko stališče (oboji so očitali kmečki stranki, da je »boljševiška«!).

Kmet je glede na svoje kmečke potrebe in z ozirom na svojo kmečko politiko v naši celi državi eden. Zato je popolnoma naravno, da je kmet najtrdnější temelj naše ujedinjene države in temelj naše skupne politike.

Meni se zdi, da je hotel tudi ranjki Nikola Pašić svojo radikalno stranko preobraziti na istem temelju. On je uvidel, da je zgolj nacionalni temelj njegove stranke pre slab za tako veliko stranko. Čas za obrambo oziroma za širjenje gospodstva Srbov je minil. Ranjkega Pašića pa je prehitela smrt v tem njegovem prizadevanju, za njim pa ni nikogar, ki bi se te naloge lotil.

Narodna kmečka stranka ne temelji niti na Srbstvu, niti na Hrvatstvu, niti na Slovenstvu, toda ona garantira vsakomur njegov narodni čut, ker se to samoposebi razume. Na ta način izključuje ona vsak narodnostni boj, ki je za nas najbolj poguben, če hočemo živeti mirno.

Pribičević je hotel narodnostni čut v nas ubiti in nam s silo vcepiti nekaj novega (»jugoslovenstvo«, op. ur.). Čut za svoj narod pa je čut ljubezni, ne pa čut, ki ga naj vzdržuje strah in bojazen. Zato se narodnega čuta ne da dekretirati ali pa s silo vbijati v glavo.

Zato se Pribičeviću njegov namen tudi ni posrečil.

Pomen narodne kmečke stranke.

Narodna kmečka stranka ima pravico, da se razvija, kjerkoli so kmetje prepričani, da je potrebna. Z grožnjami pa se njen razvoj ne da ustaviti. Grožnje so samo izraz strahu za ohranitev lastnih interesov drugih strank. Narodna kmečka stranka ni osvajaška, ampak je ustanoviteljica nove kmečke misli. Hrvati ne prihajajo med Srbe in Slovence, da bi jih podjarmili, ampak oni samo zbirajo pristaše

tudi med Srbi, kakor so jih že začeli zbirati med Slovenci.

Narodna kmečka stranka označuje sama sebi zdrav, jasen in stalen pravec svoje politike.

Kdor pristopi k tej stranki, ji ne more vsiliti nobene druge politike, ampak jo mora sam sprejeti in jo izvrševati.

Kdo razdira?

Čudim se trditvi pristašev dr. Korošca, »da je hrvaška kmečka stranka samo podirala in da bo tudi Narodna kmečka stranka rušila vsako avtoriteto in moralo med narodom.

Tu mora biti neki nesporazum. Ali obstoji avtoriteta in morala le v izkoriščanju kmetov, ali pa so to pojmi, ki v enaki meri veljajo za vse?

Kmečka politika ni nikdar nobene koristne stvari podrla. Res pa je, da je rušila lažnivo avtoriteto in egoistično moralo in na mesto tega ustvarjala pravo avtoriteto in pravo moralo. Ali je klerikalni gospodi morda neprijetno to, da njihova politika ne temelji na zdravi pameti, ampak na zlorabi najsvetejših verskih čustev, ki jih je greh vlačiti brez potrebe v politično borbo?

Ta politika je silno tesnosrčna, ker hoče le slovenska nebesa tudi že na zemlji, in hoče svoje vernike, ki verujejo v svoje voditelje, popolnoma izolirati, da se za skupne interese nič več ne brigajo.

To je bistvo klerikalne avtonomije, ki se ne briga prav nič za to, ali bodo davki v celi državi izenačeni, samo če oni dobe moč v deželnih zborih, in ki ji tudi korupcija ni nič mar, samo če imajo deželne uradnike pod svojo komando.

Hrvaška kmečka stranka pa je vedno zahtevala zakone, ki so po-

trebni za celo državo, ker hoče, da živi cela država.«

Zaključek.

S člankom, ki smo ga pravkar navedli, je dr. Šibenik temeljito ovrgel podla podtikanja, ki bi jih nekateri zlobneži v svoji strankarski zagrizenosti tako radi »podvalili« kmečki stranki. To tudi drugače biti ne more, kajti pokvarjena gospoda vseh vrst ima največji interes na tem, da obdrži kmete v nevednosti in s tem tudi na svoji vrvič kakor pokorne psičke. Dokler je kmet neveden in nepoučen, in dokler v svoji nevednosti verjame pokvarjeni gospodi vseh vrst, — si gospoda lahko zadovoljno mane svoje roke, češ kmečki butelj, bo že še naprej plačeval, mi bomo pa lepo in udobno živeli!

Strahovit polom pa bodo doživeli gosposki pokvarjenci in izkoriščevalci kmečkega ljudstva, kedar bo kmet spregledal vso farbarijo, s katero ga pokvarjena gospoda slepari in farba že nekaj stoletij, in ko bo gosposki zaklical: »Jaz sem na svoji zemlji gospod in ne tisti troti, ki na naše stroške žive, ne delajo pa nič!«

Enkrat so naši kmetje že tako zakričali, za časa Matije Gubca, toda gospoda jih je ugnala z ognjem in mečem. Ni pa ugnala francoskega »tretjega stanu«, ki se je v veliki revoluciji pred 100 leti dvignil in svoj boj tudi uspešno dobojeval!

In zaničevani in od pokvarjene gospode izkoriščani in izmozgavani »tretji stan« t. j. slovenski kmet, bo zmagal in mora zmagati tudi v Sloveniji in skupno s hrvaškimi in srbskimi kmeti tudi v celi državi! Le brez strahu in krepko naprej! Ne bojte se nikogar in zmagali boste!

P.

Prvi večji uspeh SLS v vladi.

»Slovenec« z dne 16. in 17. februarja javlja veselo in važno novico, da je radikalna stranka zopet edina in močna, kar je nedvomno velik »uspeh« SLS. S pomočjo SLS so radikali zopet na konju.

Sedaj pa prosimo častite bralce »Slovenca«, Domoljuba«, »Slovenskega gospodarja« in umne pristaše SLS, da malo razmišljajo o petletni pisavi gori omenjenih listov, pa bodo v njih našli zrno, »da je največja nesreča za narod, državo in še posebno za Slovence ravno »koruptna«, »nepoštena«, »zločin-

ška« itd. »Narodna radikalna stranka«! Tako se menjajo časi in ž njimi vred tudi SLS!

Kmetške stranke so že davno uvidele, da dokler bo vodila politiko v državi radikalna stranka, tako dolgo ni misliti na poboljšanje gospodarskega stanja v državi. Točno smo se zavedali tudi tega, da dokler bo radikalni poslanski klub v skupščini najmočnejši, tako dolgo bo njen upliv v vladi odločilen. Zato je hodila naša politika v vladi in izven nje po ravni črti, storiiti glavnega krivca gospodarskega

propada ljudstva neškodljivega na ta način, da se razdvoji. In smelo trdimo, da smo na tem potu uspevali. Kdo more tajiti, da ni bila Hrvaška kmetijska stranka tista, ki je vrgla pokojnega Pašiča, da ni bila kmetijska stranka tista, ki je načela vprašanje korupcije in izsilila odbor, ki je imel tirati krivce pred sodišče, tako da so vsled tega začeli tudi poštene možje v radikalnem klubu samem močno borbo proti svojim klubskim tovarišem? Ali ni bila ta borba vzrok, da so morali izstopiti iz radikalnega kluba tudi Ljuba Jovanović in drugi, ki so osnovali svoj klub in vodili oster boj proti korupciji? Ali ni bil tudi po izstopu Jovanovićevcev klub razcepljen v centrum in pašičevce? Glavno pa, kar bi zadalo smrtni udarec vseh korupcionasem, je bil anketni odbor. Ali mislite, da bi bilo mogoče dati volilno vlado radikalom, če bi jih sodišče žigosalo kot korupcioniste? Ne, radi Evrope in vsega sveta bi to ne bilo mogoče. Če pa radikalni ne bi imeli na

razpolago policije pri volitvah in bi se ne mogli posluževati strahovitega terorja, bi se jih niti polovico ne vrnilo v skupščino.

In kdo se danes ponaša z velikim uspehom, da je vse to preprečil? Na sramoto vseh Slovencev je to Slovenska ljudska stranka. Ona je s svojim glasom v anketnem odboru rešila radikale, da jim ne ho v najkrajšem času sodilo sodišče. Ona se hvali da so vse kombinacije, ki so se z ozirom na to delale, propadle. SLS je tista, ki je usposobila radikale za volilno vlado in teror. Ali ni to sramota za vse Slovence? Poskrbeli bomo za to, da bo ves narod obveščen o njihovem velikem uspehu in prišel bo čas obračuna, ko bo slovenski kmetijski narod tako delo poplačal po svoje. Naše prizadevanje za ureditev gospodarskih in političnih razmer pa je klub poslancev SLS označil na vplivnih mestih v Beogradu z besedami; da smo razdralna protidržavna in proti vsaki avtoriteti delujoča stranka.

Naš pokret.

Sedmo pismo.

Na Hrvaškem se je začel kmetovski delavski-pokret že davno pred vojno. Ker na Hrvaškem pred vojno ni bilo splošne in enake volilne pravice, je bila »Hrvaška kmetijska stranka« v zagrebškem saboru le slabotno zastopana. Meščani, veleposestniki in inteligenca so uživali posebne politične predpravitve, kakor v Avstriji do l. 1907. Zato kmet in delavec v javnem življenju nista imela besede. Dasi nosilca vsega narodnega gospodarstva in bogastva, sta ostala politično in socialno brezpravna.

Nov ljudski pokret, katerega nosilka je bila tedaj »Hrvaška pučka seljačka stranka«, sta započela brata Anton in Štefan Radić. Doma v vasi Trebarjevo, desno pri Sisku, kjer je bil njun oče kmet in kolar ter imel 11 otrok, sta že v zgodnji mladosti okusila resnost življenja v malo-kmetiški hiši. Njun oče je začel gospodariti s tremi orali zemlje ter se je s pridnostjo in pomočjo svojega kolarskega obrta tekom dvajsetih let dvignil med prve gospodarje v vasi. Anton Radić se je rodil leta 1868; a njegov tri leta mlajši brat Štefan l. 1871. Prvega je oče poslal v šole, ker je bil izredno nadarjen, toda o Štefanu ni hotel nič vedeti glede tega, ker ta je bil že od rojstva silno kratkoviden. Vendar se deček ni dal uplašiti in preprosil je starejšega mu brata Antona, da ga je vzel v Zagreb v šolo ter mu s početka pomagal s tem, kar si je sam utrgal od ust. Toda v tretjem razredu gimnazije, je Štefan bil že povsem samostojen ter se je do konca šolal brez tuje opore. Starejši Anton je hitro študiral, dovršil gimnazijo ter stopil potem na vseučilišče, kjer si je pridobil doktorat. Pozneje je poskušal, kljub madžaronskemu pritisku, ki je bil tedaj zelo jak po vsem Hrvaškem, posvetiti se profesorstvu, toda je kmalu uvidel, da mora kot človek in javni delavec služiti tujemu go-

spodstvu ali pa se odreči vsaki državni službi. Zapustil je torej profesorski stan, se posvetil književnemu delu, organizaciji kmetijske stranke ter pisanju njenega tedaj zelo malega glasila »Dom«. Umrl je pred 10 leti kot tajnik »Matice Hrvatske« v Zagrebu. Spisal je tudi več znanstvenih knjig.

Njegov mlajši brat Štefan je bil zelo živahen ter je moral že kot srednješolski dijak marsikaj okusiti. Da je vzdržal, se ima zahvaliti samo svoji izredni energiji. Za nas je zanimivo, da je že kot petošolec peš prepotoval slovenske dežele Stajersko in Koroško, velik del Kranjske, Goriško, Trst in Istro. Pri tej priliki se je spoznal tudi z našim pesnikom Simonom Gregorčičem, kateremu je na pamet deklamiral več njegovih pesmi in katerega še danes kot pesnika »Kmetijske hiše« visoko ceni. Leta 1888. je moral sam zapustiti šesti razred gimnazije, ker bi bil sicer izključen zaradi tega, ker je v zagrebškem gledališču vprizoril demonstracijo proti banu Khuen-Hedervary-ju. Pot ga je vodila v širni svet in sicer v Rusijo, kjer se je v Kijevu učil rusko. Ko se je vrnil, je nadaljeval svoje študije v sedmem razredu, kjer pa ga je sredi leta odgnal ravnatelj, ker se je bojda bavil s politikom. Policija ga je osumila, da je nekak »ruski špijon«. Vrnil se je v domačo vas, tam pomagal pri delu ter se privatno učil za maturo, ki jo je položil l. 1891, toraj 20 let star.

Stopil je na vseučilišče v Zagrebu, kjer je bil izredno priden študent. Toda časi so bili vsled političnega madžaronskega kurza na Hrvaškem nemirni in razume se, da je tedanja dijaška mladina bila povsod prva na mestu, kjer je šlo za odbrano madžaronskih nasilij. Ker je pri neki proslavi v Sisku zopet odkrito grajal bana Hederwaryja, je bil obtožen in obsojen na 4-mesečno ječo. V zaporu se je naučil češko ter odšel po prestani ka-

zni nadaljevat študije v Prago. — Leta 1895 je bil zopet v konfliktu z oblastmi, ko so dijaki pred nosom cesarja Franca Jožefa I. v Zagrebu zažgali madžarsko zastavo. Z drugimi dijaki je bil tudi Štefan Radić obsojen na šestmesečni zapor, ki ga je odsedel v Belovaru. Po dovršeni kazni je znova odšel v Rusijo, tokrat v Moskvo, kjer je poučeval sina poljskega rodoljuba Chrzanowskega iz Vilne v ruščini. Hotel je nadaljevati na univerzi v Moskvi svoje študije, toda razmere so bile takšne, da bi moral porabiti več let, tudi ako bi imel sredstva za življenje. Ker se je že poprej priučil mažarščini je sprva mislil na Pešto toda zaradi zažgane zastave ni mogel tja. Leta 1897 je začel v Pragi izdajati mesečnik »Hrvatska Misao« ter je tedaj prišel v stik tudi s slovenskimi »masarykoveci«, pok. dr. Dermotom, Kunšičem in prof. dr. Lončarjem. Toda še istega leta je odrinil na visoko politično šolo v Pariz. Med tem se je oženil s svojo še živečo ženo, rojeno v Pragi, ter je leta 1899 z izvrstnim uspehom dovršil visoko politično šolo v Parizu. Ker je bil skoro brez vseh sredstev, je moral prenašati marsikakšno poňmanjkanje ter časih celo lakoto. Za končni izpit je napisal razpravo »Današnja Hrvatska in južni Sloveni«, ki je bila od odličnega profesorja tako dobro ocenjena, da si je njen prepis omislil celo tedanji predsednik republike Deschanel.

Po dokončanih študijah v Parizu se je znova vrnil v Prago, kjer je ostal eno leto in napisal več knjig v češčini, tako da so ga Čehi priznavali kot svojega (češkega) književnika. Leta 1900 se je preselil v Zemun, kjer je bil dopisnik raznih čeških, francoskih in ruskih listov. Od tu je prišel v stik z mnogimi srbskimi književniki in politikimi tudi z Ljubo Jovanovićem, ki so ga nagovarjali, naj vstopi v srbsko diplomatsko službo. Odklonil je, ker je bil njegov namen posvetiti se političnemu in organizatornemu delu med hrvaškimi kmeti. V Zemunu je ostal poldrugo leto. Tu je napisal brošuro: »Kako čemo iz našega zla u dobro«, v kateri je razložil temelje socialnega programa seljačke stranke. Bila je zaplenjena. Druga njegova brošura je bila »Najjača stranka u Hrvatskoj«, v kateri pokazuje na potrebo organizacije seljaštva, ki tvori večino naroda. Tudi ta knjižica je bila zaplenjena. — Leta 1902 je izdal že v Zagrebu znova mesečnik »Hrvatska Misao«, z namenom, da pridobi šolano inteligenco za seljaško politiko. Ta njegov načrt se ni obnesel. Inteligenca je plaval v tujih vodah ter ni imela smisla za socialne in gospodarske potrebe ljudstva iz katerega je izšla. Leta 1904 sta z bratom dr. Ante Radićem osnovala »Hrvatsko pučko seljačko stranko«, ki sta ji izdelala tudi program.

Alb. Prepeluh.

Iz zunanje politike.

Kitajska.

»Psi in Kitajci nimajo dostopa«. Tako je stalo napisano na javnih vrtovih v Šangaju na Kitajskem. Le Evropejci so se smeli sprehajati po teh vrtovih. Šangaj, imenovan vzhodni Pariz, šteje l in pol milijona prebivalcev, večinoma Kitajcev, ki so bili uslužbeni v evropskih tovarnah. Proti temu mestu se bližajo narodne kitajske kantonske čete in vsak čas je pričakovati, da pade Šangaj v roke kantoncev. Mestna posadka šteje okoli 10.000 mož, dočim šteje kantonska armada, ki pa je razdeljena na tri oddelke, 400.000 mož. Kantonci so zopet porazili severno kitajsko armado in zasedli mesto Hangčau. V Šangaju samem je izbruhnil štrajk 60.000 delavcev. Situacija je za Šangaj nevzdržna in zato je kaj verjetna zadnja vest, da so se pogajanja med Angleži in Kantonci ugodno končala. Ako se pa to ne bo zgodilo, je pričakovati novih svetovnih zapletljajev, ki se pa kaj lahko prenesejo na evropska tla.

Čehoslovaška.

Naši parlamentarci se baš te dni nahajajo v Pragi, da poglobe vezi med obema bratskima državama. Čehoslovaška je ena izmed najnaprednejših kmetijskih držav. Tamojna kmetijska stranka je žela zadnja leta silne uspehe. Na gospodarski konferenci je zanimiv predlog našega kmetijskega poslanca Pavle Radića, kjer predlaga, da naj

se na naših kmetijskih šolah uvede češki jezik kot obvezen predmet, zakaj ravno v kmetijski produkciji bodo nam Čehi v zgled. Čehoslovaška misli priznati Rusijo in vzpostaviti diplomatske odnose, proti so le demokrti. Baš sedaj so tudi v teku trgovska pogajanja z Nemčijo. Tako se Čehoslovaška lepo konsolidira.

Amerika.

Še pred 100 leti je bila Amerika v istem položaju kot je sedaj Kitajska. Angleži so jo pritiskali, dokler ni bila mera polna in so se pod svojim voditeljem Washingtonom oprostili angleške nadvlade. Amerika pa je na ta osvobojevalni boj sedaj pljunila in se z istimi sredstvi bori proti Meksiki, Nikaragui in pomaga skupno z Angleži zatirati kitajski narod, kot so se nekdanj borili proti njim Angleži.

Portugalska.

Vlada je zadušila revolucijo in uganja sedaj nad revolucionarji najhujši teror. Uvesti namerava sedanja vlada milico po vzgledu italijanskega fašizma. V Italiji, Španiji in Portugalskem je zmagal torej fašizem in nekateri naši »inteligenti« mislijo, da je fašizem sodoben in da bo le fašizem rešil našo državo. Mi pa pravimo, fašizem je sodoben, v kolikor kaže življenjsko nesposobnost zapada, na vzhodu pa se pojavlja nova sila, ki je desetkrat močnejša, kot fašizem in to agrarizem.

Razne politične vesti.

SLS v vladi. Popolno zakonodajno avtonomijo bo dobila Slovenija že prihodnji teden.

Velikanske izpremembe v Sloveniji. Odkar je SLS na vladi, so se zgodile v Sloveniji že velikanske izpremembe. Zadnje dni so nosili davčni eksekutorji po hišah davčne listke. Ljudje so listke s strahom jemali v roke, češ, zopet bo treba plačati težke stotine in tisočake. A glej čudol! Odkar je SLS na vladi, je davek skoraj kar izginil in treba je plačati tako malo, ja pa že tako malo, da ljudje kar svojim očem ne verjamejo! In po celi Sloveniji se razlega glas do neba: »Slava in čast Slov. ljudski stranki! To je stranka, ki nekaj naredi!« — Da, veliko resnico je povedal glavni urednik »Slovenca« g. Tersglav na svojem shodu v Zagorju tik pred volitvami v oblastne skupščine, ko je rekel: »Kdor pred volitvami kaj obljublja, je slepar!«

Davek na ročno delo. Zaradi davka na ročno delo, ki obremenjuje zlasti slovenske delavce, se je vnel med samostojnimi demokrati in klerikalci velik prepir. Pred volitvami so namreč klerikalni agitatorji povsod, kjer je več delavskih volilcev skupaj (Trbovlje, Jesenice itd.) silovito grmeli proti temu davku. Ko pa je prišlo v parlamentu do glasovanja, kjer bi se bil dal ta davek preprečiti, so pa klerikalci glasovali za ta davek! Zakaj so tako glasovali, tega mi ne vemo, ampak glasovali so »za«, to stoji. V svoji silni zadregi pa se sedaj izgovarjajo na dr. Žerjava, češ da je on ta davek vpeljal, ko je bil na vladi. Ni naš namen, da branimo dr. Žerjava, toda resnici na ljubo moramo vprašati: Če je dr. Žerjav ta davek vpeljal, ko je on bil na vladi, zakaj ga pa klerikalci sedaj ne odpravijo, ko so vendar oni na vladi?! To naj klerikalci delavcem razjasne!

»Korupcija in drobtine.« Ko je bil še tov. Pucelj v vladi, se je pošteno trudil, da bi iz državnih sredstev za Slovenijo vsaj to izbežal, kolikor je bilo mogoče v danih razmerah. Mi smo tudi v »Kmet. listu« javno povedali, da v danih razmerah ni mogoče več doseči kakor drobtine, ker smo še jako daleč od tega, da bi dobili vse, kar zahtevamo. Takrat je vesoljna SLS loptala po nas kot divja in se je krvavo norčevala iz »drobtin« in še glede teh je »Slovenec« zapisal, da je Pucelj delil korupcijske podpore, t. j. da bi si s podporami »kupoval« volilce. Klerikalci so takrat kričali po celi deželi kot besni: »Mi hočemo vse ali pa nič!« Tako je bilo, kajne, gospodje? Toda časi se se menjajo in božja kazen sledi grehu za petami. Pretekli teden je »Slovenec« poročal, »da je dr. Kulovec (sedanji minister za poljedelstvo) nakazal živinorejcem v Prekmurju zopet podporo v znesku 30 tisoč dinarjev!« Vprašamo: Ali je to tisto »vse ali pa nič?« Živela

korupcija« in »drobtine!« Klerikalci so se bahali, da za »drobtine« ne marajo. Sedaj jih pa pobirajo krotki kot kokoši, keb-keb-keb...

Zopet nov hudič! Klerikalcem navadni hudič za agitacijo očitno ni več zadosti, ker so se ljudje začeli po celi Sloveniji smejeti tistemu »hudiču«, ki iz volilne škrinje ven gleda, in ki je pozneje iz škrinje v Kočevju ušel v vas Struge z gnojnimi vilami v rokah. Kakor je videti iz nedeljskega »Slovenca«, hočejo poklicati za agitacijo na pomoč še enega hudiča, ki se mu pravi »framazon«, »frajmavrer« ali »prostožidar«. Ženske se bodo kar tresle od strahu, ko bodo poslušale, kakšen rogat hudič da je to. kajti star pregovor pravi: Kokoš in riba — to so najbolj neumne stvari na svetu. Možem pa povemo to-le: Med ljudmi je silno razširjena govornica (ki je pa prazna, op. ur.), kako mogočni gospodje so jezuiti na eni, in framazoni (»prostožidarji«) na drugi strani. Okoli obeh, t. j. okoli jezuitov in okoli prostožidarjev se vije velik venec skrivnostnih pripovedi. Govornica pripisuje enim in drugim silno moč, ki je pa nobeden ne pozna, ker je baje vse »tajno!« Raznih skrivnostnih flavz slišite (in jih tudi boste slišali) o jezuitih in o framazonih, kolikor jih hočete. Take flavze se širijo namenoma med ljudi in sicer jih širijo brezvestni lumpi, ki dobro vedo, da se neuki kmet nobene reči tako ne boji kakor »skrivnosti«. Kaj pa je na teh flavzah? Mi povemo to brez strahu pred vsemi »skrivnostmi« in brez najmanjšega strahu pred jezuiti in pred framazoni: Eni kot drugi so navadni ljudje, sestavljeni iz kosti, mesa, krvi itd. Kar znajo eni in drugi, in karkoli vedo eni in drugi, to zna in ve lahko vsak človek, ki ima čas in denar in talent, da se lahko uči! Nadnaravnih sil in kakšne »skrivnostne« moči nima noben človek! Kar ima človeško telo v sebi, tega znanost sicer še vsega ne ve, vemo pa to, da je vse, kar je v človeku, dano enemu in drugemu in nesramna, grda sleparija je to, če kdo pripisuje kakšnemu človeku bogve kakšne »skrivnosti«. Vedite in zapomnite si, da je človek, ki vam prihaja s kakšnimi »skrivnostmi«, navaden cigan in slepar, ki bi rad imel od strahu kmetov in kmetice pred »skrivnostmi« kakšen dobiček za sebe! Takega cigana takoj primite in ga dajte zapreti! Ne bojte se torej nobenega praznega čevkanja o jezuitih in framazonih, ampak vedite, da so eni in drugi navadni ljudje kakor vi in prav nič drugačni. Človek je človek. Tako vam bo povedal vsak pameten človek. Bodite torej pametni in ne bojte se nobenih »skrivnosti« in »tajnih sil«. Kjer se bo pa pokazala kakšna »skrivnost«, jo pošteno naklestite s kolom, pa je bo kmalu konec.

Le ne dajte se farbat!

»Kuluk je najkoristnejša naprava«, je rekel med govorom zemljoradniškega poslanca Joze Jovanovića predsednik klerikalnoradikalne vlade gosp. Uzunović. Poslanci kmetskih strank so na to izjavo burno protestirali in klicali Uzunoviću, da on lahko tako govori, ker ni še nikdar tlake opravljal. Kmetski poslanci smatrajo kuluk za največjo sramoto, dokler ne bodo tlačanili meščani, zlasti še beograjska gospoda. Zanimivo je to, da nista od SLS prisotna poslanca gg. Pušenjak in Šiftar našla niti besedice graje proti Uzunovićevi izjavi. SLS je pljunila tudi na nekdanje svoje ogorčenje proti kuluku. Z velikanskimi črkami, debelimi kakor brajdnimi koli, oznanjuje »Jutro« od torka, da »Radić Puclju nič več ne zaupa!« Kakor izvemo, zaupa Radić od torka naprej — g. dr. Žerjavu.

Slabo informirani »Slovenec« z dne 18. in 20. t. m. poroča, da je bil živinozdravnik Hrabalek za časa ministrovanja gospoda Pucelja na iz političnih razlogov premeščen iz Celja v Kočevje in odobrava, da se krivica popravi. — Iz dobro poučene strani pa se nam k temu poroča, da za premostitev gospoda Hra-

leka v Kočevju niso bili merodajni politični razlogi in se gospod Hrabalek politično sploh ni udeleževal; še manj pa more biti govora o kakšni krivici, ker je g. Hrabalek s premeščenjem v Kočevje prišel tako po rangu kot v gmotnem pogledu v boljši položaj. V Celju je namreč nadživinozdravnik, gosp. Hrabalek tamošnjemu veterinarskemu referentu dodeljena pomožna moč.

Še eno veselje! Slovenski »vodilni« list poroča z velikim veseljem, da se srbski zemljoradniki niso zedinili z Radićem. Resnica je pa nekoliko drugačnja. Na svoji seji so zemljoradniki sklenili, da bodo s hrvaškimi in slovenskimi kmeti sodelovali, ne morejo se pa še zlititi v eno stranko. To je res in prav nič več!

Iz samostojne demokratske stranke je izstopil brat g. Svetozarja Pribičevića, upokojeni polkovnik Milan Pribičević, ki živi danes v Srbiji kakor kmet. Pridružil se je zemljoradnikom. Iz SDS je dalje izstopil glavni tajnik SDS, ki se je tudi pridružil zemljoradnikom. Če pojde tako naprej, bo iz SDS kmalu izstopil tudi dr. Žerjav. Pridružiti se utegne dr. Korošcu.

Dopisi.

Sp. Polskava. Čeprav je zunaj huda zima in bi si marsikdo mislil, da spimo spanje pravičnega, se prav pridno gibljemo, kajti tudi zimski čas ima svoje delo, ki mora biti opravljeno. Glavno delo pa imamo pozimi pri sadjarstvu, seveda če se za to zanimamo. Da se vzbudi zanimanje za to prekornostno panogo kmetijstva, da se povzdigne sadjarstvo v našem kraju, se je na pobudo mladih navdušenih sadjarjev začelo delovati za ustanovitev sadjarske in vrtnarske podružnice, tako da smo imeli 20. februarja ustanovni občni zbor pod predsedstvom g. Avg. Koprive, šolskega upravitelja. Žal, da nam je radi boleznij izostal strokovni predavatelj. Vstopilo je k podružnici 27 članov, izmed katerih se je izvolil sledeči odbor: g. Avgust Kopriva, šol. upr., predsednik; g. Karl Pohar, pos. sin, podpredsednik; g. Stanko Rajšp, pos. sin in abs. km. šole, tajnik; g. Franjo Koban, pos. sin in abs. km. šole; blagajnik; g. Puhfink Ivan, pos. sin, Brančič Alojz, pos. sin in Brlež Ivan, posestnik, odborniki. Pri slučajnostih se je razvila prav živahna debata in je upati, da bodo začeli kmetje uvidevati pomen in važnost umnega in modernega sadjarstva, kajti le od tega bodo imeli največje koristi. Otresti se je treba naše starokopitnosti in korakati s tokom časa, da nas čas sam ne prehití in ere preko nas. Pri tem nam bo pa svetoval naš »Sadjar in vrtnar«, ki nai bi bil doma v vsaki hiši. — r —

Koprivnica. V »Slovenskem Gospodariu« od 27. januarja se dobro znani dopisnik baha, da je Koprivnica volila najbolj pošteno stranko v Jugoslaviji, to je SLS. Da je to najbolj poštena stranka, o tem se lahko govori, ker stranka kot taka še ni nikomur nare-

dila krivice. Pač pa so voditelji te stranke po preobratu že marsikatero bedasto naredili, seveda na račun ubogih davkoplačevalcev. Gledamo pa mi ponosno na svojih petnajst mož, kateri so oddali glasove naši stranki. Ti so dokazali, da nočejo imeti nad sabo klerikalnih priganjačev, ker znajo sami misliti. Mora se namreč pomisliti, da se pri nas redno vsako leto vrše misijoni in pri teh, hočeš nočeš, moraš pri spovedi obljubiti misijonarjem, da boš gotovo pristaš in obenem volilec za SLS, pa tudi naročnik njihovih časopisov! Vedite pa gg. klerikalci, da je onih petnajst glasov zdravo, kleno seme, ki bo rodilo deseteren sad. Kajti kakor hitro bodo ljudje uvideli, da vodi klerikalna gosposka SLS politika samo na škodo kmeta, delavca in obrtnika, se bodo kroglice kar sipale v naše kmečke škrinjice.

Jarenina. Pri nas so se zadnje volitve vršile zelo mirno. Značilno pa je, da je okoli 40 procentov volilcev ostalo doma. Klerikalni agitatorji so delali noč in dan in obrekovali Radića in Puclja, češ da je Slovenska kmečka stranka gosposka stranka, ki nam bo samo davke zvišala. Prav je, da so sedaj klerikalci na vladi. Sedaj bodo vsaj oni pokazali, kaj znajo! Danes se menda tudi »Slov. Gospodar« ne bo več lagal, kdo je »gosposka stranka«, ker so ravno klerikalci s svojim glasovanjem rešili Radeta Pašiča in njegove kompanjone! Zdaj vidimo vsi, kdo je za pokvarjeno gospodo in kdo je proti korupciji. Danes tudi g. kaplan tega ne bo več utajil, če bo zopet letal od hiše do hiše in agitiral za — SLS!

Godešič. Vsem nam je še znano koliko nam je šel na roko naš tov. minister Pucelj, ko smo gradili žel. postajo v Retečah. Ako bi ne bilo

njegove pomoči, bi najmanj tri mesece ali pa še več morali čakati na otvoritev. Ustanovili smo Kmetijsko strojno zadrugo, dobili krasno podporo. Tudi naš g. župnik je bil pred volitvami zelo razpoložen za to. min. Puelja in za našo stranko, toda ko so prišle volitve, je zmagal stari klerikalni duh v njegovi duši in začel agitirati proti naši kmetijski stranki. Res čudno je to, da se je klerikalizem zaklel proti kmetu in delavcu in ga hoče za vsako ceno držati v bedi in temi. Našim pristašem pa kliče: bodimo zavedni in odločni in pomagajmo sami sebi in naši kmetijski stranki, da bomo enkrat imeli prvo besedo in veljavo. — Kmet.

Griže. Ne smemo čisto pozabiti, kako so se vršile pri nas volitve. Ne samo veliko časopisje, čeprav lažljivo, da kar smrdi, je njihovo orožje, ampak tudi dobro organizirani so, ki agitirajo tako, da še na pol mrtve ljudi privlečejo na volišče. V volilni imenik so vpisani taki, ki so že izgubili volilno pravico. No in končno kaj sedaj? Imate večino in kaj ste naredili? Koliko se je izboljšalo? Ali je zdaj vera izven nevarnosti? Tako protikmetško početje ni bilo in ne bo za kmeta koristno. Ako se SLS napravi za branilca našega blagostanja v parlamentu, je to ravno toliko kot lisica pri kurah ali kozel na vrtu. Zato če se hočete pokazati prijatelja kmeta in delavca, potem agitirajte za naš »Kmetijski list« ne pa za lažnjivega »Gospodarja«.

Iz Zg. Šiške se nam poroča, da se je izčistil zgodovinski bajer. Šiškarji smo zelo dobri historici in ne maramo nobene izpremembe, akoravno smo v predmestju Ljubljane. Vsak mesec pred volitvami postanemo navdušeno moderni, pobožni in napredni. Takrat so naši naprednjaki zelo pridni in dobrodarni. Napravijo vam vse, kar si poželite, kot n. pr.: nabavijo takoj zvonove, regulirajo šiško, zidajo meščansko šolo, gasilni dom, ubožno hišo, Vodnikov dom, sokolski dom, mežnarijo itd. Tako imamo pred vsakimi občinskimi volitvami mnogo novih modernih naprav. To se nam je pripetilo v 21 letih že osemkrat in mi smo ostali še vedno historici. Nam je jako težko prenašati in gledati, kako se uporabljajo težki tisočaki za stvari, od katerih ne bo imela ne historija in ne občina nobenih koristi. Tako se uporablja denar proračuna. Mesto za šolo, ki bi bila vsem v korist, se uporablja denar za nepotrebno vaško lužo. Merodajne oblasti pa mirno gledajo in ne ukrenejo ničesar.

Sv. Krištof. Karl Banton, pos., Slatina pri Dolu, obč. Sv. Krištof, vodja klerikalcev, odbornik in podžupan občine, je vložil pritožbo proti sklepu sosveta okr. zastopa v Laškem, s katerim je okr. zastop prevzel v svojo oskrbo občinske ceste Sv. Marka — Svinje — Podmeja, češ, da je gerent in svet upravičen reševati le tekoče posle. Posledica te pritožbe bo, da se bo ta sklep razveljavil, da se bodo razveljavili tudi sklepi prejšnjih so-

svetov, ki so prevzeli obč. cesto Šmarjeta - Brezno - Dol, Rimske toplice — Jurklošter in Laško — Št. Rupert. Vse te ceste bodo padle zopet na občine, ki jih niso v stanu vzdrževati. Okr. zastop bo zahteval najbrže od občin povrnitev stroškov, kateri so bili izplačani od strani okr. zastopa za vzdrževanje in napravo novih mostov. Za progo Sv. Marka — Podmeja se je pos. I.

Pust boril dve leti z okr. zastopom predno se mu je posrečilo isto spraviti v oskrbo okr. zastopa. Gosp. B. pa častitamo za njegovo delo, ko s tem pomaga TPD v njenih težnjah. Naš kmet in delavec že itak nima ničesar drugega od TPD kakor tlačanstvo, pa se še klub temu najde iz kmečkih vrst človek kmečkega naroda, ki ji na ta način pomaga.

Novice in razno.

Deželni zbori

se sestanejo prvič v sredo 23. februarja. Seje se prično ob 8. uri zjutraj in sicer v Ljubljani v dvorani mestnega magistrata, v Mariboru pa v porotni dvorani. Pri otvoritvi predseduje najstarejši član, ki imenuje dva tajnika, nakar se oddajo poverilnice. Nato vsi člani prisegajo. Po prisegi se voli skupščinsko predsedstvo, ki obstoji iz predsednika, podpredsednika in treh tajnikov. Nato se izvoli oblastni odbor. Voli se z večino glasov. Druga seja se vrši isti dan popoldne in izvoli tri odbore: 1. Za proračun in finančne predmete; 2. za oblastne uredbe in predloge in 3. za prošnje in pritožbe. V te odbore, ki imajo 3 do 5 članov, se voli po proporcju. Nato bodo seje odgodene, dokler oblastni odbori ne izdelajo proračuna. Poročilo o prvih sejah bomo prinesli v prihodnji številki.

Raka. Občni zbor krajevne organizacije se vrši v nedeljo dne 6. marca t. l. po prvi maši v gostilni tov. Bona.

V Laškem se bo v nedeljo, dne 27. t. m. po prvi sv. maši vršilo v osnovni šoli ustanovno zborovanje sadjarske in vrtnarske podružnice s strokovnim predavanjem iz sadjarstva in vrtnarstva. Sadjarji ter ljubitelji sadjarstva in vrtnarstva, udeležite se tega gospodarsko izredno važnega zborovanja!

Dobrepolje. Rogač, ki je ušel iz okrajnega glavarstva v Kočevju v svojo rojstno vas Struge, se je te dni pokazal Pod taborom pri Kovaču, kjer se je hotel dati podkovati na eno nogo. Ker pa kovač ni imel prave podkve, se je vrnil domov. Tisovčani pa pripovedujejo, da jim je odnesel na gnojnih vilah eno kozo. Stružani bi se hudobca radi iznebili, pa se ga ne morejo, ker ima tam domovinsko pravico.

Kmetijska fiskovna zadruga v Ljubljani razpisuje za dve izvorni povesti, zajeti iz našega kmečkega življenja, posebni nagradi v znesku 6000 in 4000 dinarjev. Povest naj obsega šest do osem fiskovnih pol in izide v posebni knjigi med letnim izdajem Kmetijske Mafice. Pisatelja, katerih povestima se prizna omenjena nagrada, dobita poleg te častne nagrade še običajni honorar. Rokopisi se naj pošljejo na Kmetijsko fiskovno zadrugo v Ljubljani do 31. julija 1927.

Mala Nedelja. Narodno kulturno društvo priredi na pustni torek v društvenem domu domačo zabavo z godbo, plesom in drugim zabavnim sporedom. Za kritje stroškov se bodo pobirali prispevki. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vsi vabljeni. — Odbor.

Dva otroka v plamenu. V Litiji se je dogodila 16. t. m. težka nesreča v družini Ivana Nolimala. Oče in mati sta odšla od doma po opravkih, doma pa sta ostala sama otroka. Deček je izstaknil steklenico bencina, ga polil po tleh in zažgal. Pri tem se je vnela obleka male sestrice in bila je naenkrat vsa v plamenu. Med tem se je vrnila mati in našla oba otroka v ognju. S težavo je plamen pogasila. S prvim vlakom je odpeljala oba v Ljubljano v bolnico, toda hčerka je že med potjo umrla. Starši, pazite na otroke!

Strašne posledice stekline. Pretekli četrtek so pripeljali v Maribor iz občine Lormanje pri St. Lenartu v Slov. Goricah nekega posestnika, ki je obolel na steklini. Okrog božiča ga je ogrizel pes, o katerem nihče ni sumil, da je bil stekel. Posestnik se za rano ni brigal ter se je sama zacelila. Pred 14 dnevi pa je obolel na čudni bolezni. Znaki bolezni so bili vedno hujši in pred par dnevi je naravnost zbesnel. Šele tedaj so jeli sumiti, da je obolel vsled ugriza steklega psa, kar je zdravnik potrdil ter odredil takojšen prevoz v bolnico. Bolnika so zvezanega hoteli prepeljati v Celje v Pasteurjev zavod. Med vožnjo se bolnik ni več zavedal in umrl.

Iz Bršlina pri Novem mestu se sporoča, da je tam dne 13. t. m. umrl Jože Hrastar, posestnik in mlinar, star 41 let. Zapustil je ženo brez potomcev. Pokojnik je bil zelo priljubljen med sosedi ter zvest pristaja naše stranke. Udovi in njegovim sorodnikom izrekamo naše sožalje.

Umrl je nagle smrti posestnik Peter Šterk iz Predgrada pri Črnomlju. Zadel ga je kap, ko je šel domov od maše. Naj v miru počiva!

Kaj bo z električno centralo v Krškem? Zagrebški listi poročajo glede graditve hidroelektrične centrale pri Krškem, da občina v tem vprašanju ne misli še dolgo začeti graditi, ker bo razširjena kalorična centrala za dolgo število let zadostovala za vse potrebe Zagreba. Gospodu kaplanu Tomazinu ne bo treba torej še dolgo protestirati.

Jelena so ustrelili Radenčani in Špeharčani v Belokrajini. Jelen je bil star okoli 2 leti.

TEDENSKI KOLEDAR.

Dnevi:

- 27. febr.: nedelja: Leander.
- 28. febr.: ponedeljek: Roman.
- 1. marca: torek: Pust.
- 2. marca: sreda: Pepelnica.
- 3. marca: četrtek: Kunigunda.
- 4. marca: petek: Kazimir.
- 5. marca: sobota: Evzebij.

Sejmi:

- 27. februarja: Ig.
- 2. marca: Radohova vas.
- 3. marca: Toplice.
- 4. marca: Veliki Cernik.
- 5. marca: Boštanj.

VREDNOST DENARJA.

Za 1 dolar	Din 56.75.
Za 100 lir	Din 251.55.
Za 1 avstr. šiling	Din 8.01.
Za 100 čeških kron	Din 168.30.
Za 100 frc. frankov	Din 223.00.
Za 1 zlato marko	Din 13.49.
Za 1 švic. frank	Din 10.94.

— Pomladansko zasedanje ljubljanske porote se je pričelo v ponedeljek, dne 21. t. m. Doslej je določenih sedem slučajev: v ponedeljek, dne 21 sta se zagovarjala France Klavs radi tatvine in šofer Mandelj radi tatvine (znana poštna tatvina); dne 22. se je zagovarjal Ivan Svetina radi uboja. Dne 23. pride na vrsto Jože Lebeničnik (uboj); dne 24. najbrže znani tat France Klemen; dne 25. Matevž Lederer (uboj) in Branko Pintar (znani roparski umor sejmarja Karla Primožiča).

Koliko mleka je porabil Zagreb v letu 1926. Po dobljenih podatkih se je porabilo v Zagrebu v preteklem 1926. letu 12.130.000 litrov mleka, 166.000 litrov smetane, okrog 60 vagonov masla in 15 vagonov različnega sira.

Nahod je zelo nadležna bolezen, ki je pri nekaterih ljudeh celo kronična. Sigurno se pa da ta bolezen preprečiti in odpraviti, če vsako jutro, kadar se umivamo, čvrsto tri do štirikrat svežo vodo vnosljavamo. Ta način zdravljenja nahoda je najbolj preprost in siguren, kdor se ga bo posluževal, bo temu navodilu zelo hvaležen.

Divjega prašiča je ustrelil v sredo, dne 9. t. m. graščinski upravitelj g. Edvard Pol v Jurkloštru na zgornjem Volušu. Prašič je bil 92 kg težak in 1 m 35 cm dolg.

Zaradi razžaljenja Pašiča obsojen na 14 dni zapora. Danijel Strahinič v Žepčah se je izrazil nedavno, da je bil Nikola Pašič ropar in korupcionist. Zato ga je obsodil okrožni urad v Žepčah kot policijska oblast na podlagi zakona na 14 dni zapora.

Vlak je povozil pretekli četrtek v predoru med Trbovljami in Hrastnikom nekega neznanega moškega. Ni znano, ali gre za samomor ali nesrečo. Prepeljan je bil v mrtvašnico Dol pri Hrastniku in so ga tam tudi pokopali.

»Bogat« oče. Ameriški prezident Coolidge je čestital k rojstnemu dnevu nekemu Ravbanu Blandiju, ki je 72 let star in je oče 34 otrok. Njih mati je umrla šele lani in tudi v visoki starosti.

Žalosten konec ciganka. V hišo premožnega vinogradnika v Daruvaru je nedavno popoldne prišla ciganka z večjo vrečo. Doma se je nahajala samo 15-letna hčerka, ki je ciganki dovolila spraviti vrečo v hišo. Ko je ciganka odšla je opazila, da se v vreči nekaj premika. Devojka je pograbila očetovo puško in dvakrat ustrelila v vrečo, iz katere se je začulo bolešno javkanje. Dekle je poklicalo sosedo na pomoč. Odprli so vrečo in izvlekli malega petletnega ciganka, ki se je že boril s smrtjo. V vreči je imel poleg sebe nož in piščalko. Bilo je takoj jasno, kakšna je bila cigankova naloga v vreči. Moral bi bil proti večeru v primernem trenutku prerezati vrečo in dati ciganom signal za napad na hišo. Sosedje pa so pozvali orožnike, ki so se poskrili v hiši. Po par signalih s cigankovo piščalko so se res začeli iz bližje hoste približevati ciganski vozovi. Ustavili so se pred hišo, a preden so cigani začeli stopati preko praga, so jih obkolili orožniki in zvezali vse do zadnjega. Tako je torej lokav ciganski naklep spravil cigane same v past, razen tega pa povzročil smrt mladega ciganka.

Pogajanja z Rusijo? Novoimenovani jugoslovanski poslanik v Berlinu, g. Balugdžić je takoj po svojem prihodu obiskal ruskega poslanika in z njim dalj časa konferiral. To naj bi bil začetek pogajanj za rusko-jugoslovansko zблиžanje; meni se, da je storil Balugdžić ta korak na svojo roko brez odobritve jugoslovanske vlade.

Koliko ima London prebivalcev? London ima 7.480.000 prebivalcev. Pred 100 leti jih je imel komaj 128.000.

Granata na železniškem tiru. Železniški čuvaj A. Ristić je našel te dni granato v bližini postaje Skoplje. Čuvaj je skušal granato odstraniti s proge; nenadoma pa je granata eksplodirala in Ristića težko poškodovala. Nesrečni čuvaj je še istega dne podlegel težki poškodbi. Policija je uvedla preiskavo.

Pasje meso v Trientu. Brata Doregalli, mesarja v Trientu, sta prodajala pasje meso. Ponoči sta hodila na lov na pse, podnevi pa sta prodajala pasje meso za telečje in goveje. V trenutku, ko ju je zasačila policija, sta odirala ravno dva krasna volčja psa.

Malaria v Sovjetski Rusiji. — Po poročilu sovjetskoruskega zdravstvenega urada oboli na Ruskem vsako leto 5.000.000 oseb za malarijo. Posebno močno je okužen Kav-

kaz, kjer oboli vsako leto ena četrтина vsega prebivalstva. Če prištejemo osebe, ki obole za malarijo v Georgiji, Armeniji in Aserbejdžanu, dobimo vsoto 2 in pol milijona. Samo v Aserbejdžanu umre vsako leto za malarijo 12.000 ljudi. Od železniških uslužbencev je bolnih ena tretjina na malariji.

Ponesrečen parnik. Parnik »Angora«, ki je oskrboval promet med Carigradom in lukami v Črnem morju, se je pretekli teden potopil. Parnik je treščil ob skalo, tako da se je popolnoma razbil in v par minutah potopil. Na parniku je bilo 450 potnikov. Vojnim ladjam, ki so prihitele na pomoč, se je posrečilo, da so rešile vse potnike, pač pa je utonilo več mož posadke s kapitonom vred.

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge!

Naročnikom, ki ne bodo naročnine poravnali pravočasno, se pošiljanje lista z marcem ustavi.
Uprava.

W. W. Jacobs:

Trojica pri mizi.

(Konec.)

Prikimal sem in možakar je odšel iz sobe. Čez eno minuto sem slišal glasove, njegove in starkine in kakor se mi je zdelo, še tretji. Predno sem se ogledal do dobra v sobi, se je vrnil in me pogledal s čudno tujim pogledom.

»Troje nas bo večerjalo,« je dejal zategnjeno. »Midva in moj sin.« Zopet sem pokimal in na tistem upal, da bi ta pogled ne bil navaden pri družini.

»Ne nadejate se, da bi večerjali v temi,« je izustil pretrgano.

»Seveda ne,« sem odvrnil in skrivaj svoje začudenje, kakor sem vedel, »prav res se bojim, ker sem prišel nepovabljen. Dovolite, da —«

Zamahnil je z dolgimi, suhimi rokami. »Ne spustimo vas, ko smo vas sprejeli,« je dejal s suhoparnim nasmehom. »Redko nas kdo obiše, sprejeli smo vas in vas pridržimo kot gosta. Moj sin ima slabe oči in ne prenese luči. Oj, Ana je že tu.«

Ko je mož to povedal, je vstopila starka in pogledavši me skrivoma, pogrnila mizo. Moj gostitelj je vzel stol, sedel na drugo stran ognjišča

in molče bulil v ogenj. Ko je bilo vse pripravljeno, je prinesla starka na krožniku zrezane kokoši, postavila k mizi tri stole in odšla. Starec se je nekaj časa obotavljal, vstal, pristavil k ognju veliko senčilo in počasi ugasnil luč.

»Praznik slepca,« je rekel šegavo, stopil k vratom in jih odprl. Nekdo je stopil v sobo in počasi negotovo sedel na stol. S čudnim glasom je prekinil molk, ki je postal že nezosen.

»Mrzla noč,« je dejal počasi. Pritrdil sem mu, in svitlo ali temno, se je vrgel s tako slastjo na jed, kakor kdo opoldne. Nekoliko težavno je že bilo jesti v temi, kar pa je očitvidno ugajalo mojemu nevidnemu tovarišu, ki ni bil vaju jesti v okoliščinah, kakor jaz.

Molče smo jedli, dokler ni priropotala starka v sobo s slaščicami in jih nerodno postavila na mizo.

»Tujca imate tu?« je vprašal čuden glas.

Potrdil sem in mrmral nekaj o svoji usodi, ki me je privedla do tako dobre večerje.

»Privesti je prav dobra beseda,« je dejal hripav glas. »Pozabili ste na vino, oče.«

»Saj ga imam,« je dejal starec smehljaje in vstal. »Danes bomo pili »Celebrated«, sam ga grem iskat.«

Odšel je, zaprl vrata za seboj ter me pustil samega z nevidljivim sosedom, ki je bil tako zatopljen v svoj posel, da sem se res vznemirjal radi njega.

Moj gostitelj se mi je zdel odsoten precej časa. Slišal sem, kako je tovariš odložil vilice in žlico. Napol v domišljiji sem videl par divjih oči, ki so se svetile v temi, kakor mačkine.

Vznemirjen sem prevrnil stol, ki je zadel ob rob ognjišča in senčilo je padlo z ropotom na tla. V plapolajoči svitlobi ognja sem zagledal nasproti sedeče bitje. Z usti sem pobral prevrnjeni stol in stopil s stisnjenimi pestmi na stran. Plamen je vzplapolal in v rdeči ognjeni luči se mi je zdel bolj peklenski ko prej. Nekaj časa sva se gledala molče, nakar so se odprla vrata in starec se je vrnil. Osupel je obstal, ko je videl toplo luč ognja. Mehanično je pristopil k mizi in postavil nanjo dve steklenici.

»Oprostite,« sem izustil, ko sem se zavedel, »po naključju sem prevrnil senčilo. Dovolite, da ga pobere.«

»Ne,« je rekel starec prijazno, »pustite ga. Dovolj smo imeli teme. Prižgal vam bom luč.«

Vprašnil je vžigalico in počasi je zabrela svetilka. Sedaj sem šele zapazil, da ima nasproti sedeči mož brazgotino na obrazu in iz tega shušjanega volčjega obraza je odsevalo le eno nepokvarjeno oko. Ganiilo me je, neka slutnja me je spreletela.

»Moj sin je bil pred leti poškodovan ob požaru neke hiše,« je začel starec. »Od tedaj živimo samotarsko življenje. «Ko ste prišli k durim smo —,« glas se mu je tresel, »to je moj sin —«

»Mislim sem,« je rekel sin proustdušno, »da bi bilo bolje, ako ne bi prišel k večerji. Vendar danes je slučajno moj rojstni dan. Moj oče ni maral slišati, da bi sam jedel, zato smo si izmislili ta zviti načrt in sklenili večerjati v temi. Skrbi me, da sem vas prestrašil.«

»Bal sem se,« sem dejal, segel čez mizo in ga prijel za roko, »da znorim; bilo pa je le v temi, da sem se vas bal.«

Ljubka poteza na starčevih licih in miloba njegovih oči so mi pričale, da sem pogodil pravi odgovor.

»Nikdar ne vidimo nobenega prijatelja,« je povzel zopet starec, »in skušnjava imeti družbo je bila za nas prevelika. Ne veste, kaj ste nam storili.«

»Uverjen sem, da niti pol tako dobrega,« sem pripomnil. »Pridite,« me je povabil gostitelj veselega obraza. »Premalo se še poznamo, pomaknite stole k ognju ter praznujmo ta rojstni dan na poseben način.«

Primaknil je malo mizico za kozarce k ognju, privlekel škatljo smodk in pripravil stol za staro služkinjo ter ji ukazal naj se vsede in pije. Čeprav nismo veliko govorili, vendar je vladala nepričilna živahnost. V kratkem smo bili razterana družba, kakršne nisem nikdar videl. Noč je tako urno bežala, da nismo verjeli lastnim ušesom, ko je bila ura v veži polnoč.

»Še enkrat piimo na zdravje, predno gremo počivat,« je rekel gostitelj, vrgel smodkin ogorek v ogenj in se obrnil k mizi.

Pili smo že parkrat prej, iz tega starčevega povabila pa je donelo nekaj posebnega, ko je vstal in dvignil čašo. Njegova visoka postava se mi je zdela daljša in njegov glas je zvenel, ko je ponosno pogledal svojega pohabljenega sina.

»Na zdravje otrok, moj sinko naj živi!« je dejal in izpraznil kupico do dna.

(Iz »The lady of the barge« poslovenil E. Š.)

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14257

reg. zadr. z neomej. zav.

Brzjavke »KmetSKI dom«, Telefon št. 591

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročtvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje
vloge na knjižice **6%** brez odpovedi
čistih
Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8. — 12.1/2, in od 3. — 4.1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.

Narodni gospodar.

Mlekarska zadruga v Begunjah na Gorenjskem.

Na željo številnih posestnikov v občini Begunje pri Lescah se je v nedeljo, 9. januarja t. l. ustanovila istotam mlekarska zadruga. Na ustanovnem občnem zboru, katerega se je udeležilo nad 30 posestnikov iz vseh vasi občine, sta sodelovala kmetijski referent Jos. Sustič iz Radovljice in g. I. Rožet kot odposlanec Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani. K novi zadrugi je pristopilo takoj 20 članov. Zadruga namerava izdelovati tudi sir po vzorcu Bohinja ter zgraditi v ta namen še letos novo sirarno. Begunjski in okoliški maloposestniki so pričeli uvidevati, da je njih gospodarški spas predvsem v zbolšanju govedoreje. Kaiti ožje poljedelstvo je iz raznih razlogov zelo nerentabilno, zaslužki v gozdih so malenkostni, mala industrija v občini nudi le pogoje in male zaslužke. Kadar bo malemu živinorejcu olajšano oziroma zagotovljeno vnovčevanje mleka in s tem dani stalni dohodki, takrat bo živinorejec začel sam od sebe z umnejšo rešo živine in iz lastnega nagiba razmišljati o potrebnih ukrepih za večje proizvajanje krme in — mleka. Takrat se-le bo pričel resno upoštevati in se ravnati po gospodarskih naukih, ki se mu nudijo na predavanjih in tečajih. Teoretsko (pri nas!) bi bilo sicer edino pravilno: najprej zboljšati planine in travnike, da se

s tem poveča pridelovanje krme v dolini in planini, s čimur lahko povečaš in izboljšaš število živine, da pričneš z izdatnim vnovčevanjem mlečnih izdelkov ter si povečaš dohodke. To bi bilo delo od temelja — ampak naši planšarji ga le malo kje pojmujejo in ovažujejo, ker delajo običajno prekratke račune v svojem gospodarstvu in ker je našega kmeta — v kmetijskem smislu — premalo trgovec. Če pa nudiš njegovemu gospodarstvu trgovsko smer tako, da mu Ti vsfvariš trgovski temelj in omogočiš redne in stalne dohodke — kmalu se vzdrami iz mrtvila kmet sam od sebe. Uvideval bo, oskrbovati planine, boljše oskrbovati in negovati travnike in pašnike, ne odprodajati boljše mlekariče, temveč obdržati v hlevu ter bolje krmiti itd. On bo spoznal, da je vse to potrebno, naravnost predpogoj za dosego čimvečjega in stalnega dohodka iz sirarne. Marsikateri mali živinorejec, ki redi danes le 1 do 2 kravi, bo razmišljeval o povečanju števila dobrih mlečnih krav in že ta misel ga mora vzpodbujati k večjemu proizvaianju krme. Ni treba omenjati, kako velike važnosti je to tudi v oziru zboljšanja plemenske živinoreje.

Upati je, da privede nova mlekarska zadruga v Begunjah vse tamkajšnje maloposestnike do teh spoznanj, da se lotijo vsi skupnega dela za skupne koristi. Opustiti bo treba vse malenkostne

in neutemeljene pomisleke in znano nezaupljivost, ki izvira le iz otročje medsebojne zavisti in deloma tudi iz skrajno škodljive politične nestrpnosti. Če zmaga kljub vsem oviram zdrava gospodarska misel, bo stala že letos v Begunjah nova sirarna, kar bo moralo polagoma privedi okrajne odseke do resnega dela za zboljšanje zane-marjenih planin in današnjih pašnikov.

Vinska razstava in sejem v Ljutomeru dne 3. — 4. marca 1927. Razstavni odbor tvorijo zastopniki ljutomerske občine, kmetijske podružnice, vinarske zadruge in sadjarske podružnice, torej izključno gospodarskih korporacij, ki so se sporazumele brez vsakega strankarstva za skupno gospodarsko delo, koristno vsem tukajšnjim vinogradnikom. Na oblastni razstavi v Pluju so priznali ljutomercanu drugo ceno. Ugotoviti treba, da se je te razstave udeležilo le nekaj manjših vinogradnikov iz ljutomerskega okoliša, ki pač ne morejo predstavljati vsega okoliša, kakor se bo to zgodilo na vinski razstavi v Ljutomeru dne 3. in 4. marca. Razstave in sejma se udeležijo tudi vinogradniki iz gornjeradgonskega okoliša; za njih priznana dobre pridelke je določen posebni oddelek.

Kmetijska razstava na Pokrajinski razstavi od 10. — 19. septembra 1927 v Ljubljani. Malokomu je morda znano, da obstoja Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani že 160 let. V proslavo te 160-letnice priredi družba v nizu dosedanjih kmetijskih prireditev na Ljubljan-

skem velesejmu posebno pestro in pregledno razstavo. Predpriprave so že v polnem teku, organizacija v razmahu. Program se bo letos torej še razširil, dasi so le skromna sredstva na razpolago. Dobra volja, moralna in gmotna podpora in želja po nadaljnem napredku na začrtani poti pa premagajo vse težave in naj so na videz še tako velike. Poleg strokovno-poučnega oddelka, ki bo obsegal poljedelstvo, travništvo, živinorejo, vinarstvo, sadjarstvo, gospodarske stavbe, planšarstvo, agrarne operacije in kmetijsko strokovno književnost, se bo priredila tudi velika mlekarska razstava, razstava kmetijskih strojev in orodja, razstava vina, razstava konj in goveje živine. Nadalje je na programu razstava izdelkov kmetijske industrije, drobnice, čebelarstva, razstava sadja in zelenjave. Agilen odbor je že s polno paro na delu, da izvede široko začrtani program v proslavo 160-letnice obstoja Kmetijske družbe, ponajveč pa iz vzgojno-poučnih in stanovskih razlogov. Ogled bodoče kmetijske razstave bo navdal vsakega pripadnika tega stanu s samozavestjo in z jasnejšim pogledom v lepšo bodočnost.

Razpust Kmetijske družbe. Zagrebški listi poročajo, da nameravajo klerikalci razpustiti glavni odbor Kmetijske družbe in postaviti komisarja. Apetit je velik, a klerikalci naj si zapomnijo, da bomo družbo znali braniti tudi pred komisarjem.

Nevarnost za našo živinorejo. Komaj je nastopila nova vlada, v kateri ni kmečkih zastopnikov, že po-

OD DANES NAPREJ

prodajamo na drobno tudi novo vpeljano **nepremočljivo**

gornje in spodnje **usnje** za čevlje in popravila.

Močne in trpežne čevlje

za deželo prodajamo po tovarniških cenah.

Predno se odločite kupiti kje drugje, vprašajte za cene tudi v naši
detajlno prodaji

Tovarna Karl Pollak d.d.

na Dunajski cesti št. 23, pri Pollak.

ročajo z Dunaja, da mislijo v Nemški Avstriji ogromno povešati uvozno carino na našo živino in prešiče. Če se to zgodi, potem bo naše kmetijstvo uničeno. Storitj bomo vse, da se to prepreči.

Produkcija piva v Sloveniji. Sedaj obratujejo v Sloveniji tri pivovarne, last d. d. pivovarne »Union« v Ljubljani, Laškem in Mariboru. Kapaciteta vseh treh pivovarn »Uniona« znaša letno 235.000 hl. Zaradi nepovoljnih prilik pa ne izrabijo te pivovarne niti polovice svoje kapacitete. V poslovnem letu 1925/26 so proizvedle samo 97 tisoč hektolitrov piva (v l. 1924/25 125.000 hl in v l. 1923/24 155.000 hektolitrov). Najbolj je v minulem poslovnem letu (od 1. septembra 1925 do 31. avgusta 1926) padla produkcija piva v Laškem. Vzrok nazadovanju produkcije piva je v velikem nazadovanju konsuma piva.

Zdravniška pomoč pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev! Okrožni urad za zavarovanje delavcev je uvedel stalne zdravniške nadpreglede, da s tem na eni strani štiti uradove zdravnike pred pritožbami s strani članov, da so bili vkljub boleznim spoznani delazmožnim, na drugi strani pa tudi interese članov v slučaju upravičenih pritožb. Vsak član, ki misli, da se mu s strani lečečega zdravnika godi krivica, naj torej prosi za zdravniški nadpregled in tamkaj sporoči svoje pritožbe. Če pa misli, da mu je tudi zdravniški nadpregled storil krivico, tedaj se ima takoj po nadpregledu pritožiti v pisarni pristojne ekspoziture, da more urad odrediti pregled potom posebne zdravniške komisije. Zaradi tega opozarja okrožni urad svoje člane, da odslej različnih naknadnih pritožb ali izgovorov ne bo upošteval, še manj pa bode članom povračal stroške za zdravniško pomoč, ki jo bodo iskali pri neuradovih zdravnikih, če ne bo podana nevarnost v odlogu, kakor n. pr. pri zastrupljenjih, težkih nezgodah, krvavitvah itd. Pa tudi v takih slučajih je obolenje nemudoma javiti in zaprositi, da nadaljno pomoč nudi uradov zdravnik.

Katera učila naj bi imela vsaka kmetijsko-nadaljevalna šola za kmetijski prirodoznanski pouk? Ni mi pač treba posebno poudarjati, da potrebuje vsaka kmetijsko-nadaljevalna šola, kakor vsaka ljudska šola razna učila za ponazoritev. Veliko teh učil napravi

lahko podjeten učitelj sam, a druga se pa morajo kupiti. Vsaka šola naj bi imela po možnosti sledeča učila: 1. Zbirko razne prsti iz okolice, kjer se šola nahaja (pesek, glino, ilovko, lapor, črno zemljo). 2. Zbirko umetnih gnojil in sicer: a) Tomasovo žlindro in superfosfate; b) kalijevo sol; c) kajnit; č) čilski solitar; d) kostno moko itd. 3. Sadne modele in pa sadni izbor v slikah. 4. Stenske slike o raznih načinih cepljenja in o pravilnem sajenju sadnih drevesc. 5. Dve stenski sliki o sadnih škodljivcih, in sicer eno sliko o rastlinskih škodljivcih in eno sliko o živalskih škodljivcih. 6. Stenske slike raznih trav in detelj. Lepe slike ima trgo vina s semeni Sever v Ljubljani. 7. Zbirko močnih krmil. 8. Stenske slike o žitnih škodljivcih — spoznanje in zatiranje. 9. Zbirko raznega klasja (pšenico, oves itd.). 10. Zbirko raznih semen. Razven tega naj bi imele šole še razno orodje za cepljenje, potrebščine za cepljenje (vezilo, mazilo), škarje, razne žage, strgulje, jeklene ščeti, razne mreže proti zajcem, pasti za voluhaja, razne obirače in obšite posode za obiranje sadja. Nadalje naj bi še bile v zbirki razne škropilnice, žveplalniki, svetilke, steklenice za lov, razni pasi in limanice. Dobro bi bilo še: tobačni izvleček, dendrin, arborin itd. Podal sem nekaj učil za sadjarski in poljedelski pouk. Izpustil sem pa učila za živinorejski pouk. Prosimo strokovnjake, naj oni navedejo učila, ki bi prišla pri živinorejskem pouku v poštev. Izpopolnijo pa naj tudi učila za sadjarski in poljedelski pouk. Ako bo imela šola samo to zbirko, katero sem prej naštel, bo že srečna. Vendar pa ne smemo pozabiti in tudi ne zanemarjati našo največjo zbirko: naravo. — Nikolajev.

Praktični tečaj za gospodarske vajence. Kmetijske praktikante sprejme državna kmetijska šola na Grmu za dobo od 1. aprila do 31. oktobra t. l. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena ljudska šola. Prednost imajo kmečki sinovi, ki po tečaju ostanejo na domačem gospodarstvu. — Gospodarski praktikanti se uporabljajo za dela v vseh panogah šolskega gospodarstva, zlasti v sadjarstvu in vinarstvu in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Zato dobivajo prosto hrano in

prosto stanovanje. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1927. Pri sprejemu v šolo imajo vajenci prednost pred drugimi prosilci, in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje, na prosta mesta. Lastnoročno na vso polo pisane, s 25 Din (5 + 20) kolkovane prošnje s priloženim kršnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom ter izpričevalom o npravnosti, je poslati do 20. marca 1927 ravnateljstvu drž. kmetijske šole na Grmu v Novem mestu.

Trije enodnevni sadjarski tečaji se vrše v mesecu marcu na drž. srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru: v torek, dne 1. marca tečaj v precepljenju sadnega drevja; v sredo, dne 2. marca tečaj v sajenju, gnojenju in snaženju sadnega drevja; v ponedeljek, dne 7. marca ponovno tečaj o precepljenju sadnega drevja. — Pouk je teoretičen in praktičen ter traja vsaki dan od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. V interesu sadjarjev samih je, da se omejenih tečajev v čim večjem številu udeležijo.

Gospodinjke šole. Prosvetno ministrstvo je določilo v svojem kreditu za tekoče finančno leto redni kredit v znesku 500.000 Din, ki je namenjen za vzdrževanje gospodinjških šol in tečajev. Ta kredit se bo lahko porabil deloma tudi za nove gospodinjke šole.

Učni tečaji na kmetijski šoli na Grmu. Razen kletarskega in vrtarskega tečaja koncem januarja ozir. pričetkom februarja se je vršil 14. in 15. februarja dobro uspeli poljedelski tečaj, katerega se je udeležilo tudi 7 Gorenjcev. Za sadjarski tečaj (25. in 26. februarja) se je prijavilo preko 30 kmetovalcev in kmetijskih mladeničev. — V marcu se bosta priredila še dva enodnevna tečaja: 18. marca živinorejski in mlekarski tečaj, a na praznik 25. marca čebelarški tečaj. V obeh se prične pouk ob 9. uri dopoldne. Poučevalo se bo teoretično in praktično. Za vsak tečaj se sprejme le do 20 prosilcev. Rev-

ni udeleženci dobe na zavodu po možnosti brezplačno hrano. Prijavit se je po dopisnici na ravnateljstvo šole najkasneje do 10. marca. — Dvodnevni tečaj za pridelovanje krme se namerava prirediti v maju mesecu.

Superfosfat,
kalijeva sol,
živinska sol, koruza,
lanene tropine
stalno v zalogi po najugodnejših dnevni cenah
„EKONOM“
osrednja gospodarska zadruga
LJUBLJANA

Tržne cene v Ljubljani. Mesni izdelki: goveje meso v mesnicah 18 dinarjev, na trgu I. 18, II. 15, telečje I. 20, II. 17, prašičje I. 22.50, II. 19—20, slanina 19—91, slanina na debelo 20, mast 23—25, šunka 30 do 35, prekajeno meso I. 30, II. 25 do 27. 50, kostrunovo meso 13—14, jagnjetina 20, kozliček 20, konjsko meso I. 8, II. 6, sveže kranjske klobase 25, pol prekajene 32—35, suhe 50, prekajena slanina 23—25. — Perutnina in divjačina: Kokoši 25 do 35, petlin 30—40, raca 30, domači zajec 15—20. — Mlečni izdelki in kruh: Mleko 2.50—3, surovo maslo 44, čajno maslo 55, maslo 44, bohinski sir 36—40, jajca komad 1—1.25, beli kruh 6, črni 5, rženi 5. — Sadje: Luksuzna jabolka 12, jabolka I. 10, II. 8, III. 6, oranže 1—2.50, limone 0.75—1, fige 10 do 12, orehi 12, luščeni orehi 34, suhe češplje 10—12, suhe hruške 6—8. — Mlevski izdelki: Moka št. 0 5.75 do 6, št. 1 5.50, št. 3 4.50, št. 4 4, št. 6 3.50, kaša 6—7, ješprenj 5—7, ješprenček 10—14, koruzna moka 3.50—4, koruzni zdorb 4.50—5, pšenični zdorb 7, ajdova moka I. 9, II. 7, ržena moka 4.50.

„Težakovo hranilno in zdravilno olje za živino“
je najboljšje sredstvo za okrepitje zahirane živine, o čemur govori že več sto pohvalnic. — Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za Din 12.— pri tvrdki **M. TEŽA**, Zagreb, Gundulićeva 13.

Prodaj
ca 1000 kilogramov lepih
orehov
in dva vagona sladke,
zdrave krme.
Andrej Jursič, Makole.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Telefon št. 149, 968

Prešernova ulica 4

Pošt. žek. račun 13.853

(Ziro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso manic ter trg. cesij. — Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

Silna nevarnost za našo živino-rejo. Leto 1926, ki je bilo polno vremenskih katastrof in poplav, je prineslo strašnega sovražnika živinoreji, bolezen takozv. metljavost. V križevačkem okraju na Hrvaškem je od 33.586 glav živine obolelo na metljavosti 23.900 glav. Ako bi poginilo 10.000 glav živine, bi znašala izguba 24.000.000 Din. Vlada se za to nič ne briga. Na državne stroške je bilo izlečenih v gori navedenem okraju le 900 glav

od 23.900 glav živine, ki je obolela na metljavosti. Tudi pri nas je ta bolezen silno razširjena in je potrebna takojšnja vladna pomoč.

Veliki sejem v Kijevu se vrši letos od 27. februarja do 22. marca za celo Ukrajino.

Živinski sejem v Ljubljani. Na živinski sejem, ki se je vršil dne 16. t. m. v Ljubljani, je bilo prignanih 318 konj, 2 žrebeti, 95 volov, 53 krav, 20 telet in 46 prašičkov

za rejo. Cene so bile neizpremenjene; voli I. 8 Din, II. 7.50 Din, III. 6.50 Din; krave debele 5—6 Din, krave klobasarice 3—3.50 Din, teleta 9—11.50 Din, vse za kg žive teže; prašički po velikosti 175 do 300 Din komad, konji od 2000 do 4000 Din. Kupčija na sejmu je bila zelo živahna.

Lesni trg. Položaj na lesnem trgu je skoro neizpremenjen. Izvoz obdelanega mehkega lesa v Italijo, Grčijo, Ogrsko, Španijo in Egipt se

razvija povoljno. Tudi na tržišču trdega lesa, kjer je še pred meseci vladalo popolno mrtvilo, se je pojavila večja živahnost. Hrast se izvažava predvsem v Francijo, Belgijo, Nemčijo, Nizozemsko in Anglijo. Izvoz neobdelanega lesa pa stalno narašča, seveda na škodo naše lesne industrije. Ugoden razvoj našega izvoza lesa je bil seveda mogoč le pri zelo nepovoljnih cenah, ki večini slučajev komaj krijejo produkcijske stroške.

Najboljši in najtrpežnejši šivalni stroji za čevljarje, sedlarje, obrt in industrijo so edino

»ADLER«

cilinder flahšlep in levoročni stroji. - Najnižje cene. - Ugodni plačilni pogoji, tudi na obroke. Večletna garancija.

JOSIP PETELINC LJUBLJANA.

Istofam

Od dobrega najboljšo je švicarski pletilni stroj

DUBIED

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

ODDA se v prodajo ca. 20 hl vina.

Gostilničarji, ki žele vino razprodati, naj se oglasiijo v Spodnji Siški, Jernejeva cesta št. 8.

J. STJEPUŠIN, Sisač

priloga najboljšo tamburico, glasbila, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila. Odlikovan na pariški razstavi.

Na novo preurejen VALJČNI MLIN

Povodje-Skaručna prevzema od 1. feb. naprej vsakovrstno žito za mletje in nudi vsem daljnim in bližnjim kmetom vsestransko in solidno postrežbo. Za obilen poset se toplo priporoča Andrej Puštorh.

Drevesničarska zaduga v Dorfariji pošta Škofja Loka

Je začela z oddajo visokodebelnih SADNIH DREVES

Jablane: Pisani kardinal, Jakob Lebel, bobove šampanska reneta in več drugih plemenitih vrst. Hruške: Vinske mošnice, rumenke, tepke in druge vrste. Cena jablanam je: I. vrsta 10 Din, II. vrsta 8 Din, III. vrsta 5 Din za komad. Cen hruškam: I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din za komad. Vs. cene veljajo z ovinjeno vred franco kolo dvor Škofja Loka. Manj kot 30 komadov dreves se ne razpošilja. — Naročila sprejema zadruga

Služkinja

30 do 40 let stara, ki bi znala poleg poljskega dela tudi kuhati in prati, se sprejme po dogovoru. Naslov se izve pri upravi »Kmetijskega lista«.

Mesarskega vajenca

od poštene hiše, lepega vedenja, zdravega, krepkega, ki bi imel veselje do učenja, sprejme Anton Zlajpah, mesar, gostilničar in posestnik v Mokronogu (Dolenjsko).

RESTAVRACIJA Pod Skalco

Ljubljana, Mestni trg 11 toči vedno sveže pivo, pristna domača črna in bela vina ter postreza z fino kuhinjo.

Za obilen poset se p. n. občinstvu toplo priporoča

Josip Uran.

Modra galica.

Vsem odjemalcem modre galice nudimo za bližajočo se sezijo najboljšo modro galico, 98-99%, po ceni Din 7-20 franko Ljubljana, proti takojšnjemu naročilu.

Javite koliko galice rabite. EKONOM, osrednji gospodarski zadrugi v Ljubljani r. z. z. o. z.

Hčerka večjega posestnika

28 let stara, izobražena, pridna in poštena, vajena vsega gospodinjstva in dela, z dohodkom 75.000 Din, se želi poročiti z enako dobro situiranim posestnikom. Cenjene ponudbe samo s pravim naslovom na upravištvo »Kmetijskega lista« pod »Čedno deklet«.

Prodaj

na prostovoljni javni dražbi dne 28. februarja ob 9. uri dopoldne na Toškem čelu

posestvo

z gospodarskim poslopjem, pripravno za gostilno, skupno ali posamezno. Naslov v upravi »Kmet. lista«.

Najboljše in zato najcenejše kupite edino le pri

Josip Petelinc

pletanine, majce, volno, žepne robce, kravate, palice, nahrbtnike, spodnje hlače, otroško trikot perilo, kompletne potrebščine za čevljarje, krojače, sedlarje in šivilje

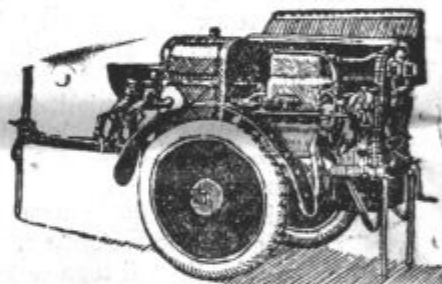
v Ljubljani

ob vodi, blizu Prešernovega spomenika.

Na veliko in malo!

GASILNA DRUŠTVA pozor!

Motorna brizgalna 60 m³ na uro do 60 metrov višine. Motor: 4 cilindre z 22/36 HP. Vse auto-brizgalne 30-40%, ceneje kot konkurenčni izdelki dobavlja zastopstvo Renault A. LAMPRET, Dvornajska c. 22.

IVAN JAX IN SIN LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba iz lasne tovarne. 15-letna garancija. Vezenje se počuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji »ADLER«

Kolesa iz prvih tovar: »DÜRKOPP«, »KAYSER«, »STYRIA«, »WAFERENRA«, (orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke! Cenike franko in zastoj!

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog nad Din 65.000.000.-

V LASTNI PALAČI NARODNI DOM

Stanje glavnice in rezerv nad Din 4.000.000.-

Sprejema hranilne vloge. — Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- ŠOŠTANJ.